

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 25.5.2016 г.
COM(2016) 285 final

2016/0149 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно услуги за трансгранична доставка на колетни пратки

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2016) 166 final}

{SWD(2016) 167 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. История на досието

В ЕС потребителите и електронните търговци на дребно не се възползват в пълна степен от единния пазар. През 2014 г. едва 15 % от потребителите са купували онлайн от други държави — членки на ЕС, при все че 44 % са направили това в собствената си държава; повече от три четвърти (84 %) от онлайн продажбите през 2014 г., произхождат от държавата, в която е установено дружеството продавач¹. Според проучване на Европейския парламент потенциалният принос на един напълно функциониращ цифров единен пазар за европейския БВП се оценява на около 415 милиарда евро². Размерът на ползите от трансграничната електронна търговия се оценява на 0,27 % от БВП³. Трансграничната електронна търговия също така ползва пряко гражданите и предприятията, като им позволява да разполагат с по-широка гама от стоки и услуги и по-ниски цени поради по-голямата ценова конкуренция.

Съществуват много причини, за да не се купува в други държави членки или да не се продава в тях. В съобщението на Комисията „Стратегия за цифров единен пазар за Европа“⁴ е набелязан набор от мерки за подобряване на достъпа на потребителите и предприятията до цифрови стоки и услуги в цяла Европа. Тези мерки включват: преодоляването на неоправдана дискриминация по географски признак и други форми на дискриминация въз основа на местожителство или национална принадлежност⁵; по-нататъшно хармонизиране на правилата относно потребителските договори за онлайн продажби и други форми на дистанционни продажби на стоки и предоставяне на цифрово съдържание; и преразглеждане на Регламента за сътрудничество в областта на защитата на потребителите.

В съобщението на Комисията от 2012 г. относно електронната търговия⁶ бе установено, че един от ключовите фактори за растежа на електронната търговия е подобряването на физическата доставка на стоките, поръчани онлайн. Впоследствие в нейната пътна карта от 2013 г. за колетните пратки⁷ се определят действията за постигане на три набора от цели: i) по-голяма прозрачност и повече информация за всички участници по веригата за създаване на добавена стойност чрез електронна търговия; ii) по-достъпни и по-качествени варианти за доставка на по-ниски цени; iii) подобряване на механизмите за разглеждане на рекламации и обезщетяване на потребителите. Постигнати са известни подобрения по отношение на: i) качеството на обслужване, включително инициатива за оперативна съвместимост от страна на доставчиците на универсалната

¹ Експресно проучване на Евробарометър № 413.

² Служба на ЕП за парламентарни изследвания. *Mapping the cost of Non-Europe* („Картографиране на цената на „отказа от Европа“), 2014—19, (2015 г.).

³ Работен документ на службите на Комисията SWD (2015) 100 final.

⁴ COM(2015) 192 final.

⁵ http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf

⁶ 83,5 % от потребителите, участвали в допитването на Комисията относно дискриминацията по географски признак, считат, че тази дискриминация е неоснователна, когато трансграничната доставка е лесно осъществима и клиентът е готов да плати допълнителните транспортни разходи (<https://ec.europa.eu/digital-agenda>).

⁷ COM(2011) 942 final.

⁷ COM(2013) 886 final.

услуга и четвърто искане за стандартизация до CEN/TC331⁸; и ii) предоставянето на информация за потребителите чрез разработването на европейски знак за доверие при пазаруването онлайн⁹. Необходими са обаче допълнителни мерки в областта на прозрачността на цените и засилен регулаторен надзор, като се има предвид, че цените за някои трансгранични услуги все още са високи и не всички национални регулаторни органи имат възможността да събират необходимите данни за наблюдение на развитието на пазарите за колетни услуги¹⁰ поради различия в тяхната компетентност и в определението за колетни услуги. Когато беше установена действащата европейска регулаторна рамка за пощенските услуги, т.е. Директива 97/67/ЕО, тя беше насочена главно към писмовните пратки и повечето услуги за доставка на колетни пратки бяха извън обхвата на универсалната услуга¹¹, докато сега на писмата се падат по-малко от половината от приходите на европейския пощенски сектор¹².

Според потребителите и малките предприятия проблемите по доставката на колетни пратки, по-специално високите цени, им пречат да продават или да купуват повече в други държави членки¹³. Проучванията показват, че начисляваните от доставчиците на универсалната услуга публични цени за трансгранични услуги често са три до пет пъти по-високи от тези за съответните услуги на вътрешния национален пазар¹⁴ и че тези различия не могат да бъдат обяснени с разходи за труд или с други разходи в държавата по местоназначение. Цените за услуги с произход от наглед сходни държави членки понякога се различават значително при сравними разстояния без да е очевидно кое определя разликата в разходите.

Високите цени за трансграничната доставка на колетни пратки се дължат на множество причини. На първо място, пазарът на услуги за трансгранична доставка на колетни пратки се характеризира с относително големи пречки за навлизане на пазара (напр. невъзстановими разходи). Те могат да ограничат конкурентното навлизане в широк географски обхват поради големите постоянни разходи на операторите по изграждането на големи мрежи за доставка (и за редовни или постоянни услуги). Когато е налице конкуренция, тя е насочена главно към подателите на голям обем пратки, каквито са по-големите електронни търговци на дребно, които са в състояние

⁸ Искането за стандартизация е предвидено в годишната работна програма на Съюза за европейската стандартизация за 2015 г. — (COM (2014) 500 final, 30.7.2014 г.); понастоящем в процес на приемане.

⁹ Виж <http://www.emota.eu/#!/publications/c1351> и <http://www.ecommerce-europe.eu/trustmark>

¹⁰ Надзор относно прозрачността на цените и регулаторен надзор от страна на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (BEREC) и Групата на европейските регулатори на пощенски услуги (ERGP) на трансграничната доставка на колетни пратки, като се вземе предвид евентуално приложимият опит по регулирането в сектора на електронните съобщения, 2015 г.

¹¹ По традиция колетните услуги не бяха запазени само за определени оператори за разлика от услугите за писмовни пратки.

¹² Дори през 2007 г. на доставката на писма все още се падаха над половината (52 %) от приходите на европейския пощенски сектор. През 2011 г. на сегмента на колетните пратки и експресните услуги се падаха вече над половината (52 %). WIK, *Main developments in the postal sector* (Основни тенденции на развитие в пощенския сектор), 2013 г.

¹³ Европейска Комисия. Проучване сред потребителите за определяне на основните трансгранични пречки пред цифровия единен пазар и на областите, където те са от най-голямо значение, 2015 г. Специално издание на Евробарометър — № 398 от октомври 2013 г., в което се прави заключението, че близо 40 % от потребителите заявяват, че проблеми с доставката са им попречили да пазаруват онлайн.

¹⁴ University St Louis. *Econometric study on cross-border prices* („Иконометрично проучване относно трансграничните цени“), 2015 г.

да договарят с операторите цените за доставка въз основа на индивидуални отстъпки. По-малките търговци на дребно и отделните потребители (чиито пратки често са под изисквания обем за получаване на индивидуално договорени отстъпки¹⁵) трябва да плащат значително по-високите публични¹⁶ цени за трансгранична доставка на колетни пратки и се обслужват от по-малко на брой оператори — особено в отдалечени райони¹⁷, където дори е възможно само доставчикът на универсалната услуга да доставя без допълнителни такси¹⁸.

Второ, неефективният, непоследователният или несъществуващият регулаторен надзор създава пречки пред единния пазар. Различаващите се национални правни рамки и различията в начина, по който държавите членки прилагат Директива 97/67/ЕО, доведоха до множество национални регулаторни органи с ограничен мандат да наблюдават пазара за трансгранична доставка на колетни пратки. Поради това те не разполагат с необходимата информация, за да установят възможна неефективност на пазара или регулаторни проблеми. Разпокъсаността на регулаторната среда за пощенските услуги също усложнява трансграничната доставка на колетни пратки.

Трето, по принцип липсва информация относно пазара за доставка на колетни пратки, включително относно наличните услуги за доставка, доставчиците и цените. Много предприятия и физически лица са информирани само за няколко от операторите, които могат да използват, и често по подразбиране използват доставчика на универсалната услуга. Това затруднява новите оператори да спечелят пазарен дял и намалява конкурентния натиск върху заварените оператори, което води до по-малко стимули за подобряване на качеството на услугите и до по-високи цени. За справяне с недостига на информация Комисията използва финансиране по COSME¹⁹, за да подкрепи разработването на информационна платформа за услуги за доставка. Това ще помогне на електронните търговци на дребно да бъдат по-добре информирани за възможните алтернативи за доставка и да правят по-добър избор. От платформата се очаква също така да се развие в средносрочен план като средство, даващо възможност на по-малките податели да обединяват своите пратки, така че евентуално да могат да се възползват от по-ниски цени. Специалният уебсайт на Комисията, който предстои да бъде създаден по силата на разпоредбите на настоящия регламент ще съдържа конкретна връзка към тази платформа.

¹⁵ Повече от половината от търговците на дребно, мнозинството от които МСП, участвали в проведената от Комисията през 2015 г. обществена консултация относно трансграничната доставка на колетни пратки, са заявили, че не са получили отстъпки.

¹⁶ Проучване на университета St Louis установи, че публичните цени за трансгранични услуги, начислявани от доставчиците на универсалната услуга, често са три до пет пъти по-високи от тези за съответните услуги на вътрешния национален пазар. Макар че тези публични цени понякога също могат да бъдат намалени, ако са изпълнени съответни условия, те биха останали въпреки това сравнително по-високи от цените по индивидуално договорени тарифи.

¹⁷ FTI в своето проучване относно трансграничната доставка на колетни пратки вътре в Общността (2011 г.) стига до заключението, че пазарът за доставка на колетни пратки е двуслоен — особено в райони с ниска гъстота на населението, като малките и нередовни податели често нямат друг избор освен националните пощенски оператори и плащат по-високи цени, докато за пазара на услуги за големи податели беше установено, че е конкурентен.

¹⁸ Например DHL таксува с 20,00 EUR (или с 0,30 EUR за килограм, ако излиза повече) доставката или събирането в отдалечени райони във Финландия. UPS таксува с 30 % по-скъпо доставката от Амстердам до Den Burg (остров Texel), отколкото от Ротердам до Амстердам. Повечето доставчици на универсалната услуга начисляват по единна тарифа, т.е. една и съща цена, за цялата територия на държавата.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/>

И накрая, някои електронни търговци на дребно таксуват доставката за своите клиенти по-скъпо, отколкото им струва²⁰. Надбавките изглеждат по-високи при изпращане в други държави или в отдалечени или периферни райони в рамките на една държава, например острови. Въпреки че някои оператори таксуват по-скъпо доставката в по-отдалечени райони, това не важи за всички: повечето доставчици на универсалната услуга имат единна тарифа за цялата територия на своята държава²¹.

1.2. Цели

Основната цел на настоящия регламент е да се решат конкретни проблеми, свързани с услугите за трансгранична доставка на колетни пратки; така той допълва свързаните с отрасъла регулаторни и стандартизационни дейности, описани по-горе. Той също така доразвива и допълва правилата за услугите за трансгранична доставка на колетни пратки, предвидени в Директива 97/67/ЕО²², изменена с Директива 2002/39/ЕО²³ и Директива 2008/6/ЕО²⁴ (наричана по-долу „Директива 97/67/ЕО“).

Конкретните цели на настоящото предложение са:

- 1) да се повиши ефективността на функциониране на пазарите чрез: а) по-ефективен и съгласуван регулаторен надзор на пазарите за доставка на колетни пратки; и б) насърчаване на конкуренцията; и
- 2) да се увеличи прозрачността на тарифите с оглед: а) да се намалят неоправданите тарифни различия; и б) да се понижат тарифите, плащани от физическите лица и малките предприятия, особено в отдалечените райони.

Тези конкретни цели са в подкрепа на по-широките цели на единния цифров пазар за нарастване на трансграничната електронна търговия и засилване на цифровото приобщаване.

1.3. Политически контекст

Подобряването на онлайн достъпа до цифрови стоки и услуги представлява един от трите стълба на стратегията за цифровия единен пазар — един от десетте приоритета на Комисията „Юнкер“. В стратегията за цифровия единен пазар Комисията пое ангажимент през първата половина на 2016 г. да предприеме мерки за повишаване на прозрачността на цените и подобряване на регулаторния надзор върху трансграничната доставка на колетни пратки.

На заседанието си на 25—26 юни 2015 г. Европейският съвет подкрепи стратегията за цифровия единен пазар и потвърди, че тя следва да се използва за насърчаване на приобщаващ растеж във всички региони на ЕС.

²⁰ Виж например Copenhagen Economics, *Principles of e-commerce delivery prices* („Принципи на ценообразуване за доставките в електронната търговия“), 2016 г.

²¹ Изключенията включват La Poste (Франция), която има тарифа „*oultre mer*“, т.е. за отвъдморските територии, и Cepteos (Испания), който прилага еднакви тарифи за Иберийския полуостров и Балеарските острови и отделни тарифи за Канарските острови, Сеута, Мелила и Андора.

²² Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 15 от 21 януари 1998 г., стр. 14—25).

²³ Директива 2002/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО относно по-нататъшното отваряне на пощенските услуги в Общността за конкуренция (ОВ L 176, 5.7.2002 г., стр. 21—25).

²⁴ Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО с оглед пълното изграждане на вътрешния пазар на пощенски услуги в Общността (ОВ L 52, 27.2.2008 г., стр. 3—20).

Министрите на далекосъобщенията обсъдиха стратегията за цифровия единен пазар на заседанието на Съвета по транспорт, далекосъобщения и енергетика на 11—12 юни 2015 г. Те приветстваха целите на стратегията и изтъкнаха отново важността на цифровизираната икономика за насърчаване на растежа и заетостта и за повишаване на конкурентоспособността на ЕС. Беше изтъкната необходимостта да се направи по-прозрачно ценообразуването за доставката на колетни пратки в целия ЕС.

В своята резолюция „Към акт за цифровия единен пазар“²⁵ Европейският парламент подчерта, че достъпните ефективни и висококачествени услуги за доставка на приемлива цена са съществена предпоставка за разцвета на трансграничната електронна търговия. Той също така подкрепи мерки за повишаване на прозрачността на цените и подобряване на регулаторния надзор, насочени към гладкото функциониране на пазарите за трансгранична доставка на колетни пратки.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

2.1. Гледища на заинтересованите страни

Между май и август 2015 г. Комисията проведе обществена консултация относно трансграничната доставка на колетни пратки и получи 361 отговора. Основните проблеми по доставката, съобщени от потребителите, са несигурността или липсата на избор за датата и часа на доставката, следвани от цените. Повече от две трети от потребителите са обмисляли да закупят нещо онлайн, но после са се отказали поради опасения, свързани с доставката, и по-специално поради високата цена на доставката. Особено за по-малките предприятия е твърде вероятно да са недоволни от цените на услугите за доставка. Националните пощенски оператори считат оперативната съвместимост на системите за главната характеристика, която би могла да подобри услугите за доставка, докато много други доставчици заявяват, че засилената конкуренция би довела до напредък²⁶. Отговорите в рамките на консултацията са в съответствие с констатациите от редица проучвания²⁷.

По време на семинар за отбелязване на 18 месеца от публикуването през 2013 г. на пътната карта за колетните пратки електронни търговци на дребно обясниха, че макар да усещат подобрение на услугите за доставка, необходимо е да се направи повече. Високите тарифи за трансгранична доставка и за обратно връщане бяха изтъкнати като особен проблем, наред с ниската оперативна съвместимост и трудностите по използване на различни доставчици (и по смяната им). На проведеното през юни 2015 г. заседание на комитета по Директивата за пощенските услуги беше докладвано за различни подходи, предприети от националните регулаторни органи по отношение на пазара за доставки на колетни пратки, а предходни заседания на този комитет също бяха използвани за обсъждане на пазара за трансгранична доставка на колетни пратки след приемането през 2012 г. на Зелената книга.

²⁵ 2015/2147 (INI).

²⁶ Допълнителна информация относно консултацията се съдържа на:
http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8169

²⁷ Вж. например експресното проучване Евробарометър № 413 и изследването за потребителите на цифровия единен пазар.

2.2. Експертно становище

FTI Consulting²⁸ констатира, че доставчици на универсалната услуга са доминиращи на пазара за трансгранична доставка на колетни пратки от малки нередовни податели. Copenhagen Economics²⁹ установи, че цените за трансгранични доставки често са три до пет пъти по-високи от тези за съответните услуги на вътрешния национален пазар. Университетът St Louis заключи, че цените за трансгранична доставка на колетни пратки, публично обявени от доставчиците на универсалната услуга (и заплащани от физически лица и малки предприятия), са почти пет пъти по-високи от тези за съответните услуги на вътрешния национален пазар и че не изглежда разходите за труд или други разходи в държавата по местоназначение да оказват статистически значимо въздействие за тази трансгранична ценова разлика³⁰.

Групата на европейските регулатори на пощенски услуги (ERGP) разглежда редица въпроси, свързани с трансграничната доставка на колетни пратки, включително правни режими³¹, естеството на пазара, функционирането на конкуренцията³² и анализа на пазара³³. През 2015 г. е създадена съвместна работна група заедно с Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (BEREC), за да се проучи дали опитът по регулирането в сектора на електронните съобщения е приложим и в сектора на колетните пратки³⁴. В проучване, проведено от Антверпенския университет, се отбелязва липсата на данни за пазара за колетни пратки в ЕС³⁵.

2.3. Оценка на въздействието на предложения регламент

В съответствие със своята политика за „по-добро регулиране“ службите на Комисията извършиха оценка на въздействието по отделните варианти на политиката.

Бяха разгледани пет групи от варианти на политиката. Бяха отхвърлени допълнителните мерки, които биха довели до консолидиране на обемите колетни пратки от малки търговци на дребно, защото се очаква информационната платформа, финансирана по COSME, да предостави възможност за това на по-малките търговци на дребно. Регулирането на цените беше отхвърлено като вариант, тъй като има риск да се наруши конкуренцията в сложна пазарна среда, особено като се има предвид липсата на регулаторни и пазарни познания за сектора. Освен това съществуват значителни различия между сектора на далекосъобщенията и този на колетните пратки — например в структурата на разходите, което се потвърждава от доклада на съвместната група ERGP/BEREC. Запазването на базовия сценарий, т.е. на досегашния подход, също беше отхвърлено, тъй като действията по него до момента не доведоха до подобрения по отношение на достъпността по цена на трансграничните колетни услуги или регулаторния надзор върху тях.

За по-нататъшно разглеждане бяха определени две групи от варианти, при които се набляга върху ценовата прозрачност и регулаторния надзор. Повишаването на прозрачността на цените, които пощенските оператори договарят индивидуално с по-

²⁸ FTI Consulting (2011 г.).

²⁹ Copenhagen Economics. E-commerce and delivery („Електронна търговия и доставка“), 2013 г.

³⁰ University St Louis (2015 г.).

³¹ ERGP (15) 28.

³² ERGP (14) 26.

³³ ERGP (13) 37.

³⁴ ERGP PL (15) 32.

³⁵ Антверпенски университет. Cross-border parcel logistics („Логистика на трансграничната доставка на колетни пратки“), 2015 г.

големите електронни търговци на дребно³⁶, беше отхвърлено, понеже по-големите податели могат да се възползват от тарифи с отстъпка и по договор. Отхвърлено беше и изискването електронните търговци на дребно да обявяват публично цените, които плащат на операторите за доставката. Изискването всички оператори предварително да уведомяват националните регулаторни органи за всякакви промени в цените беше отхвърлено поради административната тежест и възможното възпиращо действие за инвестициите и иновациите.

В оценката на въздействието се препоръчва пакет от мерки за повишаване на прозрачността на тарифите на доставчиците на универсалната услуга и за засилване на регулаторния надзор върху всички доставчици на колетни пратки в предоставянето на услуги, като се допълва по-широкообхватната дейност за подобряване на качеството и ценовата достъпност на услугите за трансгранична доставка.³⁷

Предпочитаните варианти не биха оказали пряко или непряко отрицателно социално въздействие. Увеличаването на електронната търговия поради по-достъпната по цена трансгранична доставка би оказало непряко положително въздействие върху растежа, работните места и благосъстоянието на потребителите — особено на уязвимите ползватели в отдалечени райони.

Не се очаква пряко въздействие върху околната среда. Увеличаването на ефективността на пазара поради повишената ценова прозрачност може непряко да спомогне за балансиране на възможните отрицателни въздействия върху околната среда (напр. повече емисии от превозните средства) с положителните въздействия (напр. групиране на товари). Не се очаква отрицателно въздействие върху основните права.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Правно основание

Предложението се основава на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз, тъй като се отнася за вътрешния пазар на услуги за доставка на колетни пратки и неговото функциониране.

3.2. Субсидиарност

Настоящата регулаторна рамка (Директива 97/67/ЕО) не беше приложена по начин, който да осигурява достъпни трансгранични колетни услуги в целия Европейски съюз извън предоставянето на универсална пощенска услуга³⁸. Трансграничната доставка поради самото си естество включва услуги за доставка в повече от една държава членка и следователно не е възможно да бъде контролирана от националните регулаторни органи, действащи независимо един от друг и без информация относно разходите за доставка в други държави членки — например относно крайните такси, с които операторът в държавата членка на местоназначение облага оператора в държавата членка, от която произхожда пратката. Необходими са мерки на равнището на Съюза за справяне с първопричините за проблема. Националните регулаторни органи ще

³⁶ Този вариант беше отхвърлен и понеже при него би се изисквало публикуването на чувствителна в търговско отношение информация, което би лишило механизма на конкуренция от неговата ефективност.

³⁷ Документите за оценка на въздействието са на разположение на http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

³⁸ Дори за услуги за трансгранична доставка на колетни пратки, които са част от задължението за универсалната услуга, бяха изразени опасения, че тези услуги не са достъпни в смисъла на член 12 от Директивата за пощенските услуги.

отговарят за оценяване дали трансграничните услуги са на достъпни цени с оглед на пазарните условия в съответната държава членка.

Освен това различията в националните правила за регулаторния надзор върху доставчиците на колетни пратки, макар и да не са несъвместими с Директива 97/67/ЕО, създават правна несигурност и пречки пред единния пазар на пощенски услуги. Необходими са мерки на равнището на Съюза с цел определяне на минимални изисквания за регулаторния надзор върху всички пощенски оператори в целия Съюз с оглед да се избегне нормативната разпокъсаност³⁹. Принципът на субсидиарност е спазен, тъй като намесата на Съюза е необходима за премахването на констатираните пречки пред вътрешния пазар.

3.3. Пропорционалност

Действията на Съюза, предложени с настоящия регламент, са ограничени до необходимото за постигане на набелязаните цели. Саморегулирането от страна на операторите на услуги за доставка на колетни пратки не доведе до промени в регулаторния надзор, прозрачност на тарифите и осезаемо подобрение в ценовата достъпност на услугите за трансгранична доставка на колетни пратки за малките податели.

Мерките за повишаване на прозрачността на тарифите са пропорционални, тъй като те са ограничени и са насочени главно към сегменти на пазара, където има доказателства за ограничен избор, което заедно със структурните характеристики на пазарите за трансгранична доставка на колетни пратки (например големи невъзстановими разходи; икономии от мащаба) води до високи цени на услугите за трансгранична доставка за подателите на малки обеми. Индивидуално договаряните търговски цени, от каквито се възползват главно по-големите електронни търговци (и предлагани също така от оператори, които са различни от доставчиците на универсалната услуга) са извън обхвата на мярката за ценова прозрачност, въпреки че последващите проверки на конкуренцията ще продължат да обхващат всички оператори и всички пазарни сегменти. Колетните пратки, които попадат в обхвата на задължението за универсалната услуга, съгласно което тарифите трябва да бъдат достъпни, обвързани с разходите, прозрачни и недискриминационни, се различават в отделните държави членки, така че не е възможно пряко сравнение между съответните услуги навсякъде в Съюза и с изпълнението на Директива 97/67/ЕО не би се постигнал желаният резултат.

Малките предприятия и микропредприятията (т.е. доставчици с по-малко от 50 служители), които са установени само в една държава членка, ще бъдат освободени от това задължение с цел да се сведе до минимум административната тежест за най-малките предприятия, които не извършват трансгранична дейност. За тези, които попадат в обхвата на мярката, настоящият регламент ще доведе до повишаване на сигурността относно законните задължения и до избягване на разпокъсаността в целия Съюз.

3.4. Избор на инструмент

Комисията предлага регламент, тъй като той ще осигури премахването на пречките пред единния пазар чрез допълване на съществуващата регулаторна рамка за пощенските услуги. Той включва по-специално конкретни, пряко приложими

³⁹

Например националните регулаторни органи прилагат различни подходи, което затруднява доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки, тъй като те трябва да отговарят на значително различаващи се искания за данни във всяка държава членка, в която действат.

задължения за националните регулаторни органи и за доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки; той включва също механизъм на европейско равнище за прозрачност и оценяване на тарифната, т.е. ценовата достъпност на трансграничната доставка на колетни пратки. Освен това регламентът позволява бързи действия и свежда до минимум административната тежест за държавите членки при транспонирането, като същевременно се предотвратява всякаква допълнителна нормативна разпокъсаност, която би могла да възникне от други правни инструменти (като например директива).

3.5. Структура на предложението и основни права и задължения

Предмет, приложно поле и определения (членове 1 и 2)

Членове 1 и 2 съдържат общи разпоредби относно предмета и приложното поле, включително съответните определения. Определенията допълват тези в член 2 от Директива 97/67/ЕО, доколкото се отнасят за колетни пратки; те са в пълно съответствие с установените в директивата. Както е предвидено в съответните разпоредби, приети от Всемирния пощенски съюз, терминът „крайни такси“ се използва, за да обхване както крайните разходи (които са приложими за писмовните пратки⁴⁰), така и входящите териториални цени (които се прилагат за колетни пратки⁴¹). В съответствие с приложимата практика на доставчиците на колетни пратки и държавите членки в приложното поле на настоящия регламент попадат колетите с максимално тегло 31,5 kg. Следователно настоящият регламент няма да се прилага за логистиката; той няма да се прилага и за пренасянето само по себе си, т.е. когато то не е предприето във връзка със събирането, сортирането или доставката⁴². Също така в пълно съгласие със съответните разпоредби на Директива 97/67/ЕО, а именно член 2, параграфи 1 и 1а⁴³, не се изисква всички дейности по член 2, параграф 2, букви а) и б) да се извършват едновременно.

Предоставяне на информация (член 3)

С тази разпоредба се уточнява, че изискването за предоставяне на информация на националните регулаторни органи се прилага за всички доставчици на услуги за доставка на колетни пратки с численост на персонала над прага от 50 служители, както и за тези, които са установени в повече от една държава членка. Тя задължава националните регулаторни органи да наблюдават пазара и да събират ограничен набор от статистически данни. Ще бъдат включени само по-големите оператори в допълнение към тези, които са установени в повече от една държава членка и съответно предоставят трансгранични услуги, за да се гарантира, че националните регулаторни органи разполагат с основните данни по гамата от колетни пратки, които се използват за електронна търговия. Тази разпоредба задължава всички доставчици на колетни пратки с над 50 служители да представят ежегодно ограничен набор от сведения. Целта е да се уеднаквят и изяснят разпокъсаните понастоящем нормотворчески правомощия и за основа да служат съществуващите най-добри практики. Освен това тези посъгласувани задължения са в интерес и на операторите на услуги по паневропейска доставка на колетни пратки, от които понастоящем държавите членки искат различна

⁴⁰ Всемирна пощенска конвенция, член 29.

⁴¹ Всемирна пощенска конвенция, членове 35, 36.

⁴² Вж. съображение 17 от Директива 2008/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г. за изменение на Директива 97/67/ЕО, ОВ L 52, 27.2.2009 г., стр. 5.

⁴³ Вж. заключението на генералния адвокат Jääskinen по дело C-148/10 DHL International NV, преди Express Line NV, EU:C:2011:351, т. 59.

информация. Макар че основните изисквания за предоставяне на информация са определени в член 3, съответният формуляр за това ще се приеме чрез акт за изпълнение. Във връзка с това Групата на европейските регулатори на пощенски услуги следва да предостави техническа консултация, а Комисията — да установи формуляра.

Прозрачност на тарифите и крайни такси (член 4 и приложението)

В член 4, параграф 1 се съдържа насочено единствено към доставчиците на универсалната услуга задължение да представят ежегодно (най-късно на 31 януари) на националния регулаторен орган публичната ценова листа, приложима към 1 януари всяка календарна година за конкретен набор от услуги, посочен в приложението. Посочените в приложението 15 пощенски пратки, доставяни от доставчиците на универсалната услуга, са най-важните и най-използваните от индивидуални клиенти и малки предприятия. Другите доставчици на услуги за доставка на колетни пратки не попадат в приложното поле на тази целева разпоредба, като се има предвид също така, че те по принцип се съсредоточават в различни пазарни сегменти (а именно услуги за предприятия и за по-големи електронни търговци на дребно). Макар че не всички пратки, посочени в букви а) до о) от приложението, могат да бъдат доставяни от всички доставчици на универсалната услуга, ценовата листа съдържа най-важните неекспресни пратки, които се използват в националната и трансграничната електронна търговия и които по принцип са достъпни за всички граждани на ЕС независимо от тяхното местоположение. Тази разпоредба за редовно предоставяне на тарифна информация на националните регулаторни органи осигурява неоспорим набор от данни за: а) публикуване на специален уебсайт, поддържан от Комисията; и б) оценка на ценовата им достъпност съгласно член 5.

Това задължение се ограничава до публичната ценова листа и следователно не включва никакви намалени или индивидуално договорени тарифи (които са предмет на търговски съображения). Комисията публикува тарифите до 30 април всяка календарна година в специален раздел на своя уебсайт EUROPA. Този уебсайт не е търговски по характер и главното му предназначение не е да съдържа данни от други доставчици, включително на експресни куриерски услуги. Въпреки това доставчиците на куриерски услуги, които са различни от доставчиците на универсалната услуга, също могат доброволно да качат на уебсайта тарифите за своите куриерски услуги, ако въпросните услуги са съпоставими и подлежащи на изпълнение в дома или помещенията на получателя, както и ако са изпълнени други приложими критерии (вж. също съображение 14).

Освен това съгласно член 4, параграфи 3 и 4 доставчиците на универсалната услуга следва ежегодно да представят на националните регулаторни органи — а те от своя страна на Комисията — своите крайни такси (т.е. плащанията от изходящия доставчик на универсалната услуга към доставчика на универсалната услуга по местоназначение за разходите за пренасяне, сортиране и доставка на трансгранични пратки в държавата членка на местоназначение). Тъй като тези данни представляват търговска информация с чувствителен характер, те няма да бъдат публикувани и ще се използват само при обобщаването на тарифите. От съществено значение е обаче националните регулаторни органи и Комисията да имат достъп до данни за крайните такси и да ги познават, тъй като те предоставят необходима информация за оценка на ценовата достъпност съгласно член 5. Предоставянето както на тарифите, така и на крайните такси представляват много ограничена административна тежест за доставчиците на универсалната услуга.

Оценка на ценовата достъпност на тарифите (член 5)

Съгласно член 5, параграф 1 националните регулаторни органи се задължават да правят оценка на ценовата достъпност на тарифите на доставчиците на универсалната услуга, получени по силата на член 4, параграф 1, въз основа на обективни елементи. Най-типичните и важни входни елементи за тази оценка са изброени неизчерпателно в букви а) до в). Те включват общи критерии, като например националните тарифи на доставчиците на универсалната услуга или произход и местоназначение, или равнището на крайните такси. Те могат да бъдат допълнени от други критерии, които са от особено значение за разясняване на въпросните тарифи, като например специфични разходи за пренасяне или обработка, или двустранни обеми между доставчиците на куриерски услуги. Ако националният регулаторен орган стигне до извода, че тарифите за трансгранична доставка на колетни пратки не са достъпни по цена, той изисква от въпросния доставчик на услуги за доставка на колетни пратки допълнителна информация и/или обосновка. Поставените крайни срокове са оперативни и служат да се избегне забавяне в предоставянето на информация или на обосновка (параграфи 1, 3 и 4). В съответствие с член 5, параграф 4 оценката, заедно с обосновка, ако е приложимо, трябва да се съобщава не само на Комисията, но и на другите национални регулаторни органи. Освен това оценката следва да бъде съобщена и на съответните органи, на които е поверено прилагането на правото за защита на конкуренцията и които в еднаква степен са обвързани със задължения за поверителност. Тази повишена прозрачност следва да породи значителен натиск за промяна на тези тарифи, които са съществено по-високи и могат да бъдат считани за прекалено високи или дори непосилни. Следва да се гарантира прозрачност навсякъде в Съюза чрез член 5, параграф 4, в който се предвижда Комисията да публикува в същия специален уебсайт неуповителна версия на оценките и обосновките, които следва да ѝ бъдат предоставени от съответните национални регулаторни органи. Това публикуване би позволило на всички заинтересовани страни, включително органи, на които е поверено прилагането на правото за защита на потребителите, да бъдат редовно информирани по този въпрос.

Регулаторните принципи на ценова достъпност, разходоориентираност, прозрачност и недискриминация, посочени в член 12 от Директива 97/67/ЕО, се прилагат само за колетни пратки (и писмовни пратки), които попадат в обхвата на задължението за предоставяне на универсална услуга. Националните регулаторни органи следва да гарантират, че тарифите за универсалните услуги са в съответствие с тези принципи. Дейността на националните регулаторни органи обаче е насочена повече към националните, а не към трансграничните пазари, включително във връзка с осигуряване на ценовата достъпност на услугите в рамките на универсалната услуга. Поради това с въпросния член изрично се разширява регулаторният надзор от страна на националните регулатори, така че да обхваща набор от трансгранични услуги, предоставяни от доставчика на универсалната услуга, които са до голяма степен подобни, но не и равностойни на задължението за универсална услуга във всички държави членки.

Прозрачност и недискриминационен трансграничен достъп (член 6)

Член 6 представлява до голяма степен кодифициране на принципите, които бяха анализирани в т.нар. решения REIMS (отнасящи се до многостранните трансгранични споразумения относно крайните разходи, установени от доставчиците на универсалната

услуга за писмовни/колетни пратки)⁴⁴, и в основата му са процедурните елементи, установени в член 3 от Регламент (ЕС) № 531/2012⁴⁵, отнасящи се до роуминг достъп на едро. Той следва да предоставя правна сигурност за доставчиците на универсална услуга — които са адресатите на въпросната разпоредба — и за други доставчици на колетни пратки, които могат да поискат достъп до трансгранични услуги. Въпросната разпоредба не се отнася до общи въпроси по достъпа надолу по веригата, които са предмет на евентуални национални правила и на член 12, пето тире от Директива 97/67/ЕО. Тя също така не обхваща специфични въпроси на достъпа до някои елементи на инфраструктурата съгласно член 11а от Директива 97/67/ЕО. По съображения за правна сигурност и за прилагане на принципите на прозрачност и недискриминация е необходимо на конкурентните алтернативни пощенски оператори да се предостави равен достъп до крайните такси, приложими за страните (т.е. доставчиците на универсалната услуга) по многостранното споразумение за крайните такси. В някои случаи може да е основателно крайните такси, дължими от пощенските оператори в трети страни, да надхвърлят тези, дължими от доставчици на универсалната услуга, като това подлежи на оценка за всеки отделен случай. Това може да е така, когато страните са в състояние да докажат, че разходите за установяване, функциониране и администриране на споразумението, допълнителните разходи за приемане и обработка на пратки от неизбрани пощенски оператори и други подобни разходи не са покрити от крайните такси, платени от изходящия оператор. Точката, в която се предоставя достъп, по принцип е вътрешната служба за обмен, определена от доставчика на универсалната услуга. Важно е също така трансграничният достъп да включва всички съответни акцесорни елементи на мрежата въпреки разликата спрямо достъпа надолу по веригата като цяло, включително по-специално софтуерни и информационни елементи (параграфи 2 и 3), тъй като те представляват неразделна част от споразуменията, по които се работи в момента, като например Interconnect и всякакви подобни евентуални бъдещи споразумения.

Санкции (член 7)

Това е стандартна разпоредба, чиято цел е да предостави на националните регулаторни органи ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за нарушения на правото на ЕС.

Клауза за преразглеждане (член 8)

В член 8 се съдържа задължение за Комисията да извършва редовно преразглеждане. Това преразглеждане обхваща по-конкретно не само въпросите, свързани пряко с регламента (букви а—в), а включва и други мерки за подобряване на наличието и достъпността, включително по цена, на трансграничната доставка на колетни пратки, които са били предприети в рамките на пътната карта от 2013 г. за колетните пратки (включително инициативи на отрасъла, стандартизация и т.н.) и които допълват настоящия регламент.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложеният регламент няма отражение върху бюджета на Съюза.

⁴⁴ Решение на Комисията от 23 октомври 2003 г. относно процедура по прилагане на член 81 от Договора за ЕО и член 53 от Споразумението за ЕИП по дело № COMP/C/38.170 — ренотификация по REIMS II (нотифицирано под номер C(2003) 3892), ОВ L 56/76 от 24.2.2004 г.

⁴⁵ ОВ L 172/10 от 30.6.2012 г.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**относно услуги за трансгранична доставка на колетни пратки**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Тарифите, приложими за подателите на малък обем трансгранични колетни пратки и други пощенски пратки, и особено за малки и средни предприятия и физически лица, все още са сравнително високи. Това оказва пряко отрицателно въздействие върху ползвателите, които търсят услуги за трансгранична доставка на колетни пратки, особено в контекста на електронната търговия.
- (2) Съществуват съществени различия между държавите членки, когато става дума за правомощия, предоставени на националните регулаторни органи по отношение на наблюдението на пазара и регулаторния надзор върху доставчиците на колетни пратки. Това беше потвърдено от съвместен доклад³, изготвен от Групата на европейските регулатори на пощенски услуги и Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения, в който се прави заключението, че националните регулаторни органи се нуждаят от подходящи регулаторни правомощия за намеса и че такива правомощия не изглежда да са налице във всички държави членки. Тези различия водят до допълнителна административна тежест и разходи за действащите на трансгранично равнище доставчици на услуги за доставка на колетни пратки, за да спазват изискванията. Следователно тези различия представляват пречка за трансграничното предоставяне на услуги за доставка на колетни пратки и по този начин оказват пряко въздействие върху функционирането на вътрешния пазар.

¹ ОВ С, , стр. .

² ОВ С, , стр. .

³ BoR (15) 214/ERGP PL (15) 32.

- (3) Пазарът на услуги за трансгранична доставка на колетни пратки е разнообразен и сложен, с различни доставчици, които предлагат различни услуги и цени в зависимост от теглото, размерите и формата на изпращаните пратки, както и от местоназначението, характеристики на добавената стойност — например решения за проследяване, и от броя на изпращаните пратки. Това разнообразие затруднява сравнението между различните доставчици на колетни услуги както по качество, така и по цени. Освен това подателите на малки обеми, като например малки и средни предприятия и физически лица, често не знаят за съществуването на предлагани различни услуги за доставка на колетни пратки.
- (4) С цел да се подобри ценовата достъпност на услугите за трансгранична доставка на колетни пратки — особено за ползватели в отдалечени или слабо населени райони, е необходимо да се повиши прозрачността на публичните ценови листи за ограничен набор от такива услуги, предлагани от доставчици на универсалната услуга, които се използват главно от малки и средни предприятия и физически лица. Прозрачността на публичните ценови листи е необходима и с оглед на проблема с високите тарифи за услугите за трансгранична доставка и за намаляване, когато е приложимо, на неоснователни разлики в тарифите между националните и трансграничните услуги за доставка на колетни пратки.
- (5) В повечето държави членки съществуват по няколко доставчици на колетни пратки в национален мащаб, но само някои от тях предоставят и услуги за трансгранична доставка на колетни пратки. В този контекст от съществено значение е да се гарантира, с цел запазване и насърчаване на ефективната конкуренция и защита на потребителите, прозрачен и недискриминационен достъп до услугите и инфраструктурата, необходим за предоставяне на услуги за трансгранична доставка на колетни пратки.
- (6) Понастоящем пощенските услуги са уредени с Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴. С въпросната директива са установени общи правила, уреждащи предоставянето на пощенски услуги и универсалната пощенска услуга в Съюза. Тя е насочена главно, но не изключително, към националните универсални услуги и не разглежда регулаторния надзор върху доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки, прозрачността на тарифите и крайните такси за някои услуги за трансгранична доставка на колетни пратки и оценката на достъпността по цена на тарифите за някои услуги за трансгранична доставка на колетни пратки, както и прозрачния и недискриминационен достъп до някои услуги и/или инфраструктура за трансгранична доставка на колетни пратки. Ето защо настоящият регламент допълва правилата, определени в Директива 97/67/ЕО, по отношение на услугите за трансгранична доставка на колетни пратки.
- (7) Понастоящем приблизително 80 % от разглежданите пощенски пратки, генерирани от електронната търговия, тежат по-малко от два килограма и често се обработват в потока на писмовните пратки. Важно е тези пощенски пратки да подлежат на изискванията на настоящия регламент, по-специално за прозрачност на тарифите и за оценка на тяхната достъпност по цена.

⁴

Директива 97/67/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 1997 г. относно общите правила за развитието на вътрешния пазар на пощенските услуги в Общността и за подобряването на качеството на услугата (ОВ L 1, 21.1.1998 г., стр. 14—25).

- (8) Поради това е важно да се даде ясно определение за услугите за доставка на колетни пратки и да се уточни кои пощенски пратки са обхванати от това определение. Това се отнася по-специално за пощенски пратки, различни от кореспондентски пратки, които поради теглото си обикновено се използват за изпращане на стоки и артикули. Поради това настоящият регламент следва да обхваща, в съответствие с установената практика, пощенски пратки с тегло до 31,5 kg, тъй като единично средностатистическо физическо лице не може да борави с по-тежки пратки без механични помощни средства. В съответствие с настоящата практика и Директива 97/67/ЕО всяка операция в пощенската верига, т.е. събиране, сортиране и доставка, следва да се счита за услуга за доставка на колетни пратки. Пренасянето само по себе, т.е. когато не е предприето във връзка с една от тези операции, следва да попада извън обхвата на услугите за доставка на колетни пратки, тъй като в този случай може да се приеме, че тази дейност е част от транспортния сектор.
- (9) Крайните такси се основават на многостранни и двустранни споразумения между доставчици на универсалната услуга и гарантират, че доставчикът на универсалната услуга по местоназначение ще си възстанови разходите за услугата към изходящия доставчик на универсалната услуга. Крайните такси следва да бъдат определени по такъв начин, че да включват както крайните разходи, определени в член 2, параграф 15 от Директива 97/67/ЕО, които се прилагат за писмовните пратки, така и входящите териториални цени, които се прилагат за колетни пратки.
- (10) Необходимо е националните регулаторни органи да притежават съответните познания и информация за статистически цели относно доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки, осъществяващи дейност на пазара. Същевременно, за да се ограничи административната тежест за малките доставчици на услуги за доставка на колетни пратки, които осъществяват дейност само на национален или регионален пазар, следва да се прилага праг въз основа на броя на лицата, работещи за доставчика на услуги и участващи в предоставянето на услуги за доставка на колетни пратки.
- (11) Мястото, където е установен даден доставчик, се определя в съответствие със съдебната практика на Съда. Когато даден доставчик е установен на няколко места, е важно да се определи мястото на установяване, откъдето действително се оказва съответната услуга.
- (12) При предоставянето на информация на националния регулаторен орган следва да се има предвид, че е възможно доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки вече да са предоставили определена информация на същия национален регулаторен орган. Услугите за доставка на колетни пратки са важни за малки и средни предприятия, както и за физически лица и те следва да са в състояние лесно да правят сравнения между различните доставчици. Поради това услугите, тарифите за които следва да се предоставят от доставчици на универсалната услуга, следва да бъдат ясно определени. Тези тарифи следва да бъдат публикувани от Комисията на специален уебсайт и да служат, наред с поверителното редовно предоставяне на заложените крайни такси, като основа за оценяване от националните регулаторни органи на достъпността по цена на тарифите за трансгранична доставка на колетни пратки. Доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки, които са различни от доставчиците на универсалната услуга, могат доброволно да предоставят на своя национален

регулаторен орган в сравнима форма тарифите си за същите пратки, при условие че тези пратки се доставят в дома или в помещенията на получателя.

- (13) Поради малките размери на някои пощенски пратки те не следва да подлежат на задълженията по отношение на прозрачността на тарифите. Ето защо на тези задължения следва да подлежат пощенски пратки с минимална ширина 20 mm.
- (14) Когато националните регулаторни органи оценяват ежегодно достъпността по цена на тарифите, те следва да се основават на обективни критерии, като например националните тарифи на изходящите доставчици на универсалната услуга и на доставчиците на универсалната услуга по местоназначение, както и равнището на крайните такси. Тези общи критерии могат да бъдат допълнени от други критерии, които са от особено значение за разясняване на въпросните тарифи, като например специфични разходи за пренасяне или обработка и двустранни обеми между различни оператори на услуги по трансгранична доставка на колетни пратки.
- (15) Въвеждането на единни тарифи за трансгранични доставки до две или повече държави членки може да е от значение с оглед на регионалното и социалното сближаване. В този контекст следва да се има предвид, че електронната търговия предлага нови възможности за рядко населени райони да участват в икономическия живот. Поради това е необходимо при оценката на достъпността по цена на услугите за доставка на колетни пратки напълно да се отчитат всякакви единни тарифи.
- (16) Наличието на значителни разлики между националните и трансграничните тарифи за услуги за доставка на колетни пратки следва да бъде обосновано с обективни критерии, като например допълнителни разходи за пренасяне и разумен марж на печалба. От доставчиците на универсалната услуга, предоставящи услуги за доставка на колетни пратки, следва да се изисква да предоставят незабавно такава обосновка.
- (17) С цел да се гарантира прозрачност в целия Съюз, извършеният от национален регулаторен орган анализ следва да бъде представен на националните регулаторни органи на другите държави членки и на Комисията. Поверителността трябва да се гарантира от националните регулаторни органи и Комисията. Комисията може също така да поиска от Групата на европейските регулатори на пощенски услуги да предостави анализ за целия Съюз въз основа на данните, постъпили от отделните държави.
- (18) Доставчиците на универсалната услуга, предоставящи услуги за доставка на колетни пратки, могат да сключват многостранни и двустранни споразумения относно крайните такси и да създават други програми за улесняване на взаимната свързаност на своите мрежи за доставка. По съображения за недискриминация на конкуриращите се доставчици на услуги за доставка на колетни пратки се предоставя равен достъп до крайните такси, приложими между страните по многостранни споразумения. В някои случаи може да е основателно крайните такси, дължими от явяващи се трети страни доставчици на услуги за доставка на колетни пратки, да надхвърлят дължимите от доставчици на универсалната услуга, които са страни по такива споразумения. Това може да се така, когато страните по многостранно споразумение за крайните такси са в състояние да докажат, че разходите за установяване, функциониране и администриране на споразумението, допълнителните разходи за приемане и обработка на пратки от неизбрани доставчици на услуги за доставка на колетни

пратки и други подобни разходи не са покрити от крайните такси, дължими от явяващия се трета страна доставчик на услуги в държавата членка, от която произхождат пратките.

- (19) На практика и по оперативни причини точката, в която следва да бъде предоставен достъп, е вътрешната служба за обмен, която представлява служба или механизъм, определени от доставчици на универсалната услуга в държавата членка на местоназначение за предаване на пощенски пратки, различни от кореспондентски пратки.
- (20) Националните регулаторни органи следва да са в състояние да предприемат ефективни действия за наблюдение и гарантиране на спазването на разпоредбите на настоящия регламент, като във връзка с това налагат ефективни финансови или административни санкции в случай на нарушаването им.
- (21) Тъй като пазарите на услуги за доставка на колетни пратки се променят бързо, Комисията следва редовно да преоценява ефикасността и ефективността на настоящия регламент и да представя съответен доклад на Европейския парламент и на Съвета. Докладът следва да бъде придружен, когато е целесъобразно, от предложения до Европейския парламент и Съвета за преразглеждане.
- (22) С цел да се осигурят еднакви условия за изпълнение на задължението на доставчиците на колетни пратки да предоставят информация на националните регулаторни органи, Комисията следва да получи изпълнителни правомощия, за да установи формуляр за подаването на такава информация. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) №182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁵.
- (23) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз, и следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи.
- (24) В рамките на настоящия регламент за обработването на лични данни се прилагат Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета⁶ и Регламент (ЕС) № 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁷.
- (25) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно да се установят регулаторните принципи и правила, необходими за подобряване на регулаторния надзор, да се повиши прозрачността на цените и да се установят определени принципи по отношение на услугите за трансгранична доставка на колетни

⁵ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр.13—18).

⁶ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 0089—0131).

⁷ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1—88).

пратки, които следва да подкрепят конкуренцията, не са постижими в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат, с оглед на неговите мащаб и последици, да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Предмет и определения

Член 1

Предмет

Настоящият регламент установява конкретни правила в допълнение към правилата, определени в Директива 97/67/ЕО, относно:

- а) регулаторния надзор по отношение на услугите за доставка на колетни пратки;
- б) прозрачността на тарифите и крайните такси за определени трансгранични услуги за доставка на колетни пратки и оценката на тарифната достъпност на определени трансгранични услуги;
- в) прозрачен и недискриминационен достъп до определени услуги и/или инфраструктура за трансгранична доставка на колетни пратки.

Член 2

Определения

- 1. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията съгласно член 2 от Директива 97/67/ЕО.
- 2. В допълнение към определенията, посочени в параграф 1, се прилагат следните определения:
 - а) „услуги за доставка на колетни пратки“ означава услуги, включващи събирането, сортирането, пренасянето или самата доставка на пощенски пратки, които са различни от кореспондентски пратки; пренасянето само по себе си не следва да се счита за услуга за доставка на колетни пратки; доставката на такива пратки, превишаващи 31,5 kg, не се счита за услуга за доставка на колетни пратки;
 - б) „доставчик на услуги за доставка на колетни пратки“ означава предприятие, което предоставя една или повече услуги за доставка на колетни пратки;
 - в) „крайни такси“ означава плащания от изходящия доставчик на универсалната услуга към доставчика на универсалната услуга по местоназначение за разходите за услуги за трансгранична доставка на колетни пратки в държавата членка на местоназначение.

ГЛАВА II

Регулаторен надзор

Член 3

Предоставяне на информация

1. Всички доставчици на услуги за доставка на колетни пратки подават следната информация на националния регулаторен орган на държавата членка, в която са установени:
 - а) името на доставчика, правния му статут и правната форма, регистрационния номер в търговски или друг подобен регистър, номера на регистрация по ДДС, адреса на установяване и лице за контакт;
 - б) естеството на услугите, предлагани от доставчика;
 - в) общите условия на доставчика за продажба, включително подробно описание на процедурата за разглеждане на рекламации.
2. В случай на промяна в информацията, посочена в първа алинея, доставчиците на услуги за доставка на колетни пратки информират националния регулаторен орган за тази промяна в срок от 30 дни.
3. До 31 март всяка календарна година всички доставчици на услуги за доставка на колетни пратки подават следната информация на националния регулаторен орган на държавата членка, в която са установени:
 - а) годишния оборот от услуги за доставка на колетни пратки за предходната календарна година в държавата членка, в която са установени, разбит по национални, входящи и изходящи трансгранични пощенски пратки;
 - б) броя на лицата, работещи за доставчика и участващи в предоставянето на услуги за доставка на колетни пратки в държавата членка, в която е установен доставчикът, през предходната календарна година;
 - в) броя на пощенските пратки, които са различни от кореспондентски пратки и не превишават 31,5 kg, обработени през предходната календарна година в държавата членка, в която са установени, разбит по национални, входящи и изходящи трансгранични пощенски пратки.
4. Комисията установява посредством акт за изпълнение формуляра за подаване на информацията, посочена в параграф 1 от настоящия член. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 9.
5. Националните регулаторни органи могат да налагат изисквания за допълнителна информация освен посочената в параграфи 1 и 2, когато те са необходими за гарантиране на съответствието с настоящия регламент.
6. Доставчик на услуги за доставка на колетни пратки с по-малко от 50 заети лица не подлежи на задълженията по параграфи 1 и 2, освен ако този доставчик е установен в повече от една държава членка.

Член 4
Прозрачност на тарифите и крайните такси

1. Доставчиците на универсалната услуга, предоставящи услуги за доставка на колетни пратки, представят на националния регулаторен орган на държавата членка, в която са установени, публичната ценова листа, приложима към 1 януари всяка календарна година за доставката на пощенски пратки, попадащи в категориите, изброени в приложението. Тази информация се представя не по-късно от 31 януари всяка календарна година.
2. Националните регулаторни органи незабавно и не по-късно от 28 февруари всяка календарна година представят на Комисията публичните ценови листи, получени в съответствие с параграф 1. Комисията ги публикува на специално създаден за целта уебсайт не по-късно от 30 април всяка календарна година.
3. Доставчиците на универсалната услуга, предоставящи услуги за доставка на колетни пратки, представят на националния регулаторен орган крайните такси, приложими към 1 януари всяка календарна година за пощенски пратки с произход от други държави членки. Тази информация се представя не по-късно от 31 януари всяка календарна година.
4. Националните регулаторни органи представят крайните такси, получени в съответствие с параграф 3, на Комисията и на националните регулаторни органи на държавите членки на произход не по-късно от 28 февруари всяка календарна година.

Член 5
Оценка на ценовата достъпност на тарифите

1. Националният регулаторен орган оценява ценовата достъпност на трансграничните тарифи, включени в публичната ценова листа, получена в съответствие с член 4, параграф 1, в срок от 3 месеца след получаването на съответната информация. В тази оценка следва да бъдат взети предвид по-специално следните елементи:
 - а) националните тарифи на сравнимите услуги за доставка на колетни пратки в държавата членка на произход и на държавата членка на местоназначение;
 - б) размерът на крайните такси, получен в съответствие с член 4, параграф 3;
 - в) прилагането на единна тарифа за две или повече държави членки.
2. Когато националният регулаторен орган стигне до извода, че трансграничните тарифи, посочени в параграф 1, не са ценово достъпни, той изисква от доставчика на универсалната услуга допълнителна информация и/или обосновка по отношение на равнището на тези тарифи.
3. Доставчикът на универсалната услуга предоставя на националния регулаторен орган информацията и/или обосновката, посочени в параграф 2, в срок от 15 работни дни от получаване на искането.
4. Националният регулаторен орган подава своята оценка, включително всякаква информация и/или обосновка, предоставени в съответствие с параграф 3, на Комисията и националните регулаторни органи на другите държави членки, както и на националните органи в държавата членка на подаващия национален

регулаторен орган, на които е поверено прилагането на правото за защита на конкуренцията. На Комисията следва да се предостави и неуповерителна версия на посочената оценка. Тази информация се предоставя не по-късно от 31 март всяка календарна година.

5. Комисията публикува неуповерителната версия на оценката, предоставена от националните регулаторни органи в съответствие с параграф 4, на специализирания уебсайт не по-късно от 30 април всяка календарна година.

Член 6

Прозрачност и недискриминационен трансграничен достъп

1. Винаги когато доставчици на универсалната услуга, предоставящи услуги за доставка на колетни пратки, сключват многостранни споразумения относно крайните такси, те изпълняват всички разумни искания за достъп до всички мрежови елементи и свързани съоръжения, както и до съответните услуги и информационни системи, необходими за предоставянето на услуги по трансгранична доставка на колетни пратки.
2. Точката, в която следва да бъде предоставен достъпът, е вътрешната служба за обмен в държавата членка на местоназначение
3. Доставчиците на универсалната услуга, посочени в параграф 1, публикуват типово предложение. Типовото предложение трябва да съдържа всички съответни свързани срокове и условия, включително цени.
4. Типовото предложение трябва да включва всички елементи, необходими за достъп, както е посочено в параграф 1, включително всички условия, ограничаващи достъпа до услуги и/или използването им, когато такива условия са разрешени от държавите членки в съответствие с правото на Съюза.
5. Преди публикуването на типовото предложение то се одобрява от националния регулаторен орган. Националният регулаторен орган може при необходимост да налага промени в типовото предложение с цел осигуряване изпълнението на задълженията, предвидени в настоящия регламент.
6. Доставчиците на универсалната услуга, посочени в параграф 1, предоставят при поискване и въз основа на типово предложение индивидуална оферта на даден доставчик на услуги за доставка на колетни пратки, поискал достъп по смисъла на посочения параграф, най-късно един месец след получаването на искането. Доставчиците на универсалната услуга, получили искане за достъп, и доставчиците, поискали достъп, се договарят добросъвестно.
7. Когато не се постигне споразумение въз основа на индивидуалната оферта, посочена в параграф 6, доставчикът на услуги за доставка на колетни пратки, поискал достъп, може да представи на националния регулаторен орган индивидуалната оферта, направена от доставчика на универсалната услуга. При необходимост националните регулаторни органи внасят промени в индивидуалната оферта с цел осигуряване изпълнението на задълженията, предвидени в настоящия член.
8. Достъпът се осигурява оперативно в разумен срок, който не надвишава три месеца след сключването на договора.

ГЛАВА III

Изпълнение, преразглеждане и влизане в сила

Член 7 Санкции

Държавите членки определят правилата относно санкциите, приложими при нарушение на разпоредбите на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки, за да се осигури тяхното изпълнение. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби до XX и своевременно я уведомяват за всяко последващо изменение, което ги засяга.

Член 8 Преразглеждане

Преди XX/XX/2019 г. и след това на всеки четири години Комисията представя на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет доклад за оценка на прилагането на настоящия регламент, придружен, когато е целесъобразно, от предложение за неговото преразглеждане.

Комисията оценява най-малко следното:

- а) дали се е подобрила ценовата достъпност на услугите за трансгранична доставка на колетни пратки, включително за ползватели в отдалечените и слабо населените райони;
- б) степента, в която доставчиците на универсалната услуга, предоставящи услуги за доставка на колетни пратки, са предоставили прозрачен и недискриминационен трансграничен достъп на едро, посочен в член 6;
- в) степента, в която националните регулаторни органи са имали трудности при прилагането на настоящия регламент;
- г) напредъка по други инициативи за завършване на единния пазар за услуги за доставка на колетни пратки.

Член 9 Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитета по Директивата за пощенските услуги, създаден съгласно член 21 от Директива 97/67/ЕО. Посоченият комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 10 Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател